

Plan mot diskriminering och kränkande behandling **Vilans skola**

Innehåll

Plan mot kränkande behandling, trakasserier sexuella trakasserier och diskriminering.....	3
Syfte med planen.....	3
Vad är kränkande behandling?.....	3
Vad är mobbning?.....	4
Diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier	4
Beskrivning av hur de planerade åtgärderna från föregående års plan har genomförts	5
Utöver planerade åtgärder har vi även genomfört följande insatser:	5
Kartläggning: Nuläge och risker.....	5
Kartläggning och åtgärder på Vilans skola för att förebygga och förhindra kränkande behandling	6
Mål för läsåret 23–24	7
Nya åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.....	7
Uppföljning av nya åtgärder.....	8
Rutiner vid akuta situationer.....	8

Plan mot kränkande behandling, trakasserier sexuella trakasserier och diskriminering

Enligt skollagen är skolan skyldig att varje år upprätta en plan mot *kränkande behandling* av barn och elever. Planen ska innehålla översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt diskrimineringslagen är skolan även skyldig att bedriva ett arbete med aktiva åtgärder för att förebygga och motverka *diskriminering*. Därtill ska skolan ha riktlinjer och rutiner för i syfte att förhindra *trakasserier* och *sexuella trakasserier*.

I Vilans skola har vi sammanfört detta i en gemensam plan: Plan mot kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering.

Syfte med planen

Planen mot diskriminering och kränkande behandling syftar till att förebygga och förhindra att elever utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling i skolan. Planen utgår från skolans värdegrund, skollagen, läroplanen, FN:s konvention om barns rättigheter och diskrimineringslagen.

Vad är kränkande behandling?

Kap 6, §3 Skollagen

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Kränkningarna kan exempelvis vara:

Fysiska (slag, sparkar mm)

Verbala (tillrop, öknamn mm)

Psykosociala (utfrysning, blickar mm)

Textburna (lappar, sms och sociala medier mm)

Vad är mobbning?

Begreppet mobbning finns inte i skollagen. En vanlig användning av ordet är om en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen. Kränkande behandling kan vara något som bara händer en gång. Kränkande behandling är alltså ett bredare begrepp, som kan innefatta mobbning men även andra kränkande beteenden.

Skolverket <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>

Diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier

Vad är diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier?

Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering regleras huvudsakligen i diskrimineringslagen. Förenklat är diskriminering att någon missgynnas eller kränks.

Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet
<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>

Beskrivning av hur de planerade åtgärderna från föregående års plan har genomförts

De planerade åtgärder som gjordes föregående läsår är följande:

- Prioriterat utvecklingsområde; Normkritik. Föreläsning av skolkurator till medarbetare. Diskussionsforum på APT samt filmer som tar upp ämnet. Normkritiska lektioner har genomförts av lärare.
- Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck. Känd bland personal. Föreläsning av skolkurator till medarbetare.
- Samtyckesveckor. Förebyggande arbete mot sexuella trakasserier, samtyckeslag.
- Prioriterat utvecklingsområde på gruppnivå utifrån trygghetsenkät.

Utöver planerade åtgärder har vi även genomfört följande insatser:

- Detaljerad årsplan för trygghetsarbetet under läsåret.
- Trygga uppstartsveckor.
- Vilans vänner - trygghetsfrämjande lektioner.
- Barnrättsråd- barnrättslektioner samt barnrättsstation på fadderullandagen.
- Trygghetsbibliotek
- Fadderaktiviteter

Kartläggning: Nuläge och risker

Utifrån resultaten i trygghetsenkäten för läsår 22–23 samt utifrån kränkingsanmälningar kan vi utläsa att det förekommit fall av diskriminering på Vilans skola. Vi har ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan utifrån hur vi arbetar med de olika diskrimineringsgrunderna. Vi ser även att sociala medier är en plattform där barn och unga befinner sig alltmer, där vuxenvärlden saknar insyn i vad som sker. Vi ser därför ett behov av att arbeta med detta område i större utsträckning för att förebygga att trakasserier sker.

Kartläggning och åtgärder på Vilans skola för att förebygga och förhindra kränkande behandling

På individnivå:

- Trygghetsenkäter skickas ut till varje klass under höstterminen och vårterminen.
- Kundenkäten besvaras av vårdnadshavare i förskoleklass samt av elever och vårdnadshavare i årskurs 3 och 6.
- Skolsköterskan tar upp trygghet och trivsel i sina hälsosamtal i årskurs 4.
- Skolkurator håller i trivselsamtal i åk 5.
- Trygghetsbrevlåda till Trygghetsteamet finns där eleverna lämnar meddelande utifrån incidenter där kränkande behandling har förekommit och inte upphört trots tidigare insatser. Trygghetsteamet hanterar dessa inkomna meddelanden.
- Utvärdering av årets trygghetsarbete besvaras av alla elever och medarbetare i maj, som sedan följs upp av Trygghetsteamet.

På gruppnivå:

- Trygga uppstartsveckor i början av läsåret som planerats av trygghetsteamet.
- Mini-medling är en åtgärd som används på Vilans skola vid konflikthantering som synliggör elevernas känslor, tankar och åsikter. Det är även en metod som främjar delaktighet och inflytande. Eleverna finner tillsammans lösningar med stöd av en vuxen.
- Klassråd, elevråd och fritidsråd är viktiga forum för trygghetsarbetet.
- "Vilans Vänner" är skolans trygghetsråd för elever. Skolans trygghetsråd "Vilans vänner" har ett trygghetsfrämjande uppdrag på skolan. På dessa möten närvarar representanter från samtliga klasser tillsammans med skolans kurator. De deltar på flera möten per termin där de diskuterar upplevd trygghet och trivsel i skolan och på skolområdet. Trygghetsrådet håller även i egna trygghetsfrämjande lektioner för sina klasskamrater. Trygghetsrådet har även hjälpt skolpersonalen att förstå och tolka resultaten i trygghetsenkäten. Vilans vänner är även ett forum för elevinflytande och delaktighet.
- Barnrättsråd. Barnrättsrådet har som uppdrag att sprida Barnkonventionen för skolans elever och är en viktig del av skolans förebyggande arbete.
- Rastvärdar finns närvarande på alla raster för att säkerställa trygghet bland eleverna. Rastvärdar leder även gemensamma rastaktiviteter för skolans elever.
- Traditioner samt temadagar för att skapa en god gemenskap och trygghet för hela skolans elever genomförs återkommande under läsåret, bland annat Fadderullandagen, Olympiaden, äggrullning och Vilanloppet.
- Varje termin följs resultaten utifrån trygghetsenkäten upp av skolkurator och biträdande rektor klassvis vid klassbesök. Klassen analyserar resultaten tillsammans med mentor och väljer ut "Two stars, one wish".

- Klasser och mentorer genomför tillsammans en så kallad trygghetsvandring i samtliga klasser.
- Klassrumsregler upprättas för att främja god arbetsmiljö och trygghet.

På organisationsnivå:

- Detaljerad planering och årshjul av trygghetsfrämjande insatser.
- Alla medarbetare följer huvudmannens rutin för anmälan av kränkande behandling samt utreda och kartlägga om det handlar om diskriminering eller om det uppstått kränkning enligt skollagens mening.
- Medarbetare är utbildade i metoden Mini-Medling vid konflikthantering.
- Medarbetare påminns om rutiner och arbetssätt kring trygghet och kränkande behandling i början av läsåret.
- Skolan har ett trygghetsteam som ses för gemensamt möte en gång i veckan. Trygghetsteamet arbetar primärt förebyggande mot diskriminering, kränkande behandling och sexuella trakasserier samt för ökad trygghet och trivsel på skolan. Utöver detta är trygghetsteamet en resurs som kan användas stöttande både på elev-, grupp- och organisationsnivå. Allt arbete utgår från diskrimineringslagen, skollagen och FN:s konvention om barns rättigheter.

Mål för läsåret 23–24

- Fokus detta läsåret är att medvetandegöra elever och personal kring diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, sexuell läggning eller utifrån könsöverskridande identitet eller uttryck.
- Skolans trygghetsbibliotek ska genomsyras av normkritisk litteratur samt litteratur som belyser viktiga värdegrundsfrågor.

Nya åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året

- Vilans skola planerar för att fördjupa sig inom Barnkonventionen artikel 2 "*Alla barn är lika värda, inget barn får diskrimineras*" med extra fokus på *diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet*. Lärare och fritidspersonal ansvarar för att genomföra arbetet.
- Fördjupat förebyggande arbete kring *HBTQI* kopplat till *diskrimineringsgrunderna*. Lärare och fritidspersonal ansvarar för att genomföra arbetet.

- Trygghetsteamet planerar för att genomföra *samtyckesveckor* för lågstadiet och mellanstadiet. Lärare och fritidspersonal ansvarar för att genomföra arbetet.
- Uppdatering och utveckling av skolans *trygghetsbibliotek* som presenteras för skolans elever under barnboksveckan. Trygghetsteamet ansvarar för att uppdatera biblioteket. Mentorerna och fritidspersonal ansvarar för att presentera litteraturen för sin klass när klassen besöker biblioteket under Barnboksveckan.

Uppföljning av nya åtgärder

I slutet av läsåret kommer eleverna få besvara en enkät från trygghetsteamet med frågor som berör våra prioriterade mål. Resultaten följs därefter upp av skolans trygghetsteam på trygghetsmöte och av skolans övriga personal i samband med APT.

Rutiner vid akuta situationer

Åtgärdstrappa vid kränkande behandling

